

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Ki a sértett a választási visszaéléseknél.

Irtta: dr. Szegheő Gábor.

A közelmúltban országszerte meg-ejtett képviselőválasztások alkalmával — mint ismeretes — *nagy mértékben* folytak a *vesztegetések*. E vesztegetések miatt az ellenpártiak számos kerületben feljelentést tettek. Megtörtént azonban, hogy az ügyészség a vád képviseletét nem vállalta, vagy az eljárás folyamán a vádat elejtette. A bünvádi perrendtartás szerint ilyenkor a sértett a vád képviseletét, mint pótmagánvádló átveheti. Az érdekeltek e joggal élni is kívántak több esetben. Azonban megesezt, hogy a bíróságok a jelentkezőket azzal utasították el, hogy nem sértettek s így a vád képviseletére nem jogosítottak. Tehát kik a sértettek a választási visszaélések esetén? — Hiszen, ha a vesztegetés esetén fellépésre jogosított nincs, akkor a bíróság a vád hiányában az eljárást megszünteti, a vesztegetések büntetlenül maradnak, ami pedig a törvényiszteletet és az igazságszolgáltatás pártatlanságába vetett hitet csökkenti.

Szerintünk úgy a képviselőjelölt, mint a választók és a párt azok, akik a választási vesztegetésnél, sőt a többi választási büncselekményeknél is mint sértettek felléphetnek a vádat képvisel.

Ugyanis a büntető perrendtartás 13. §-a szerint sértett az, akinek a büncselekmény bármely jogát sértette vagy akár veszélyeztette. A vesztegetés kísérleténél fellépési joggal bíró sértett nincs, mert a törvény a vesztegetés kísérletét nem bünteti. A befejezett vesztegetésnél a megvesztegetett választó azért nem tekinthető sértettnek, mert a vesztegetés az ő hozzájárulásával történvén, neki sérelmet nem okoz.

Sérelmet szenved azonban a képviselőjelölt, akinek e minőségéből folyó azon jogát sérti a vesztegető, hogy megválasztására és ezzel kapcsolatban arra törekedjék, hogy a választók akaratára és a választás eredménye az ellenjelölt javára ne befolyásoltassék.

Sérti továbbá a vesztegetés a választónak a választás szabadságára és tisztaságára vonatkozó törvényes jogát, mely arra irányul, hogy ne csak ő saját személyében, hanem választótársai is szabadon és tiltott befolyástól menten gyakorolják választói jogukat. — Követ-

kezéskép a képviselőjelölt és a kerület bármely választópolgára a sértettek.

Azt is állítjuk azonban, hogy a politikai párt is önállóan felléphet, mint sértett. A párt, mint jogi alakzat, eszmei célu egyesület s mint ilyen jogi személy. A vesztegetés a pártnak a pártprogram megvalósítására vonatkozó jogát sérti s minthogy a büntető perrendtartás értelmében sértett jogi személy is lehet, nincs akadálya annak, hogy a pártnak, mint ilyennek sértett minősége elismertessék. A párt képviseletében a fellépésre és a vád képviseletére az lesz jogosult, aki a pártot alapszabályai értelmében magánjogi viszonyaiban képviseli. Tehát a választási visszaélések esetén: a képviselőjelölt, a választó és a párt a sértettek.

A szédelgő kiállítások és azok képviselői ellen.

Az Országos Magyar Kiállítási Központ körlevelet intézet a hazai ipari-, kereskedelmi- és gazdasági egyesületekhez, melyben állást foglal a szédelgő kiállítások és azok képviselői ellen. E közérdekű tájékoztató lényege a következő:

Az utóbbi időben számos panasz érkezett hozzánk a *külföldi kiállítási ügynökök* ellen, a kik ismeretlen jellegű és célu külföldi kiállítások számára kiállítókat gyűjtenek és a tájékoztalan termelőket, főleg iparosokat és gazdákat, akik jóhiszeműleg engednek a csábításoknak, lépre is vezetik, az áldozatokat jól megsarcolják és ennek ellenében *teljesen értéktelen diplomákat és érmekeket küldenek nekik*.

Az érintett ügynökök eljárása igen ravasz és elővigyázó. Mindig oly városból rajzanak ki, a melyben tényleg vannak komolyabb kiállítások. Harmadéve London, tavaly Brüsszel, a legtöbbször Páris a kiindulási pontjuk, de az idén már Turin és Róma számára is dolgoznak, a hol tudvalevőleg nagy nemzetközi kiállítások is készülnek.

Az ügynökök által képviselt u. n. „kiállítások” rendszerint nem tartanak meg, ami a jobbik eset; a rosszabb eset az, ha megtartják, mert ezek azután a kiállításoknak valódi paródiáját képezik, ahol raktárszerű összevisszaságban limlom halmozódik föl, melyről a komoly szaklapok a megbotráncolás és visszaütés hangján szoktak megemlékezni.

Mégis előfordul, hogy egy-egy ilyen

zugkiállítási diplomát az illetékes osztrák és magyar konzulátus hitelesít, ami azonban csak az aláírás hitelesítését jelenti, de nem a kiállítás színvonalának igazolását. Az illető ügynökök persze az ilyen hitelesítés tényét a maguk üzleti előnyei javára szokták a könnyen hívők és tájékozatlanokkal szemben kiaknázni. Tekintettel azonban az e téren előfordult visszaélésekre, a német birodalmi kormány már megtiltotta a követségeknél és a konzulátusoknak a kétes jellegű okmányok aláírásának hitelesítését, mert meggyőződött róla, hogy a hitelesítést bizonyos kiállítások rendezői csak azért kérelmezik, hogy értéktelen okmányaik, a hitelesítési záradék révén, a hiteles jellegnek legalább a látszatát keltsék föl. Kívánatos, hogy a német kormánynak ezt a példáját a többi kormányok is kövessék.

Ezek után elsősorban hangsúlyozzuk, hogy *minden*, Magyarországot érdeklő *kiállításról* a kormány, illetve a kiállítási központ a kereskedelmi és iparkamarák és a szakegyesületek útján *tájékoztatja az érdekeltséget* s azokra nézve, a melyeken részvételünk kísánatos, hivatalosan, vagy félhivatalosan gondoskodik is a kiállító közönség direkt, vagy indirekt akkvirálásáról. Amiből önként következik, hogy a külföldi kiállítási ügynökök majdnem kivétel nélkül oly kétes értékű kiállításokat képviselnek, amelyeknél a közönség érdeke egészen mellékes, főcéljuk azonban *saját üzleti érdekeiknek* minél előnyösebb *kielégítése*, lehetőleg minél több kiállító-balek akkvirálása révén.

Mindezeknél fogva óva intjük a termelő közönséget a külföldi kiállítási ügynököktől, mert az ezek által képviselt kiállításokból csak a rendezőknek van hasznuk, akik ennélfogva azokat üzletszerűen veszik állandó gondozásukba, mert jóhiszemű, félrevezethető termelőket mindig fognak találni. Ők legalább ezt hiszik és remélik.

Mi azonban azt óhajtjuk, hogy ezek a félrevezetések nálunk megszűnjenek, hogy a mi közönségünk ne üljön föl a kizárólag saját hasznuk érdekében hozzánk elfáradó külföldi kiállítási ügynököknek.

Ki kell tehát tanítani a termelő közönséget, hogy a külföldi kiállítási ügynökökkel egyáltalán ne is álljon szóba, ami annál könnyebb, mert az Országos Kiállítási Központ (Budapest, Gróf Zichy Jenő-utca 4.) készséggel

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

fizet a betétek után 4 és fél százalékos kamatot.

vállalkozik arra, hogy bármely kül- és belföldi kiállítás felől tüzetes fölvilágosításokkal szolgáljon az érdekeltségnek.

Ha pedig várakozás ellenére mégis akadna magyar iparos és gazda, aki ily kiállításon részt vesz, azt olybá kell venni, mint aki a fönnebbi felvilágosítások dacára a nagy fogyasztó közönség félrevezetése céljából pályázik kétes értékű kiállítási kitüntetések megszerzésére. Ezekkel szemben magához a nagy közönséghez kell appellálni és ennek segítségét oly értelemben kikérni, hogy bojkottálja azokat a termelőket, akik ily értéktelen kitüntetései jelvényekkel kívánják a jóhiszemű közönséget megtéveszteni.

E szempontból az összes eddig megalakult kiállítási központok nemzetközi szövetségének támogatásával hivatalosan is figyelemmel kísérik a zugkiállításokat és ezek felől a sajtó útján fogjuk időről-időre az érdekeltséget és a nagy közönséget tájékoztatni.

Egy segédtanfelügyelő-á la Köpenick.

Bugel még a m. évben B. Bodrog vármegye segédtanfelügyelője volt s e rövid időt is emlékeztetessé tette. M. év május 28-án beállított Sajkásgyörgye közs. jegyzőjéhez, ahol étel-itallal jól tartották, de basáskodó, hatalmaskodó fellépésével annyira megrémítette az embereket, kezdve a jegyzőtől, hogy felsőbb hatósági, miniszteri biztosnak tartva őt, vakon engedelmességek. Vizsgálat ürügye alatt meglátogatta az áll. elemi népiskolát, meg az egyházi gondnokságot és Sztrajnic Iván rendőrvezető ismételt tiltakozása dacára szuronyos rendőrökkel hozatta maga elé, majd a község-házára kísértette és elzáratta Györgyei László áll. tanítót — a körülmények biznysága szerint azért, mert utóbbi nem tolta a munkapárti választás szekerét.

A dologban az a legszebb, hogy a segédtanfelügyelő ellen személyes szabadság megsértése miatt emelt vád meg lett szüntetve s a vádlottak padjára egy ártatlanul meghurcolt s állásából is elmozdított rendőrvezető: Sztrajnic Iván került.

Nevezett ellen e hó 14-én tartatott meg Csarsch Dezső elnök elnöklete alatt a végtárgyalás, mely — miként előrelátható volt, Sztrajnic felmentésével végződött.

Egy kisbíróval a pap lakására hivatván, itt a s. tanfelügyelő — akit nem ismert — a jegyző jelenlétében, azt parancsolta neki, hogy Györgyei tanítót „élve vagy halva hozza el”. A rendőrvezető tilakozott s újabb parancs után elment a tanítóhoz, ki nem akarta követni. Másodszor is kiadatott a parancs és harmadszor 2 fegyveres rendőrt véve maga mellé, Györgyei tanítót, miután a kérésre, hogy kövesse, nem hajolt, karhatalommal vitette a paplakra s miután a t. tanfelügyelő kihallgatta, parancsára a község-házára vitték, hol éjen át fogva tartották. A rendőrvezető kijelenti, hogy az elfogatási és elzárási parancs ellen ismételt tiltakozott s ha a jegyző akár szemének intésével jelt ad, nem teljesíti a törvénytelennek tartott parancsot, de így a kényszerűségnek hódolt.

Györgyei László g. kat. 35 éves tanító hasonlókép mondja el az esetet, azonfelül még, hogy utközben a rendőrök elől Reiter boltjába ment, hogy őt bekísértetésének tanujává tegye; továbbá hogy a s. tanfelügyelő „csirkefogó, gazember, pofon verem” kifejezésekkel illette

Városi Artézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet Ujvidéken

**Biztosan gyógyít csúzt,
köszvényt, ischiaszt,
görvélyt, csontbántal-
makat, nőbetegségeket
és a vérbaj minden
fajtáját.**

Modern vizgyógyintézet.

Az összes vizkurák.

Villanyos négyrekeszes fürdő.

Villanyos fényfürdő.

Villanyos vibrációs massage.

Radiogenkura.

Fangó kura.

Szénsavas fürdő nauheimi módszer szerint.

Természetes fenő fürdők.

Tengeri sósfürdők.

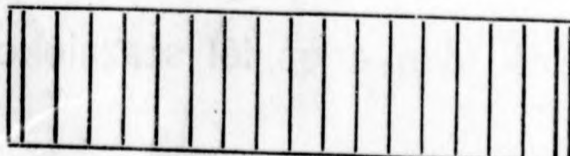
Kénfürdő.

Aromatikus gyökérfürdő.

Anyagluksófürdő.

Élénfürdő.

Belélegző.

s hogy Bugel s. t. a kihallgatás után a rendőröknek megparancsolta: le kell zárni.

Mosovics Livius jegyző szerint a s. tanfelügyelő lármaja, fellépése annyira megrémítette őt s a jelenlevőket, hogy ijedtségükben nem is tudtak mit csinálni; Bugel akit most először látott, úgy adta a nagyot, mietha külön meghatalmazása volna, annál inkább mivel figyelmeztetésére azt mondotta: tudom mit csinállok. Hranilovics g. kat. lelkész hallotta, hogy körülbelül így szólt a parancs: élve vagy halva be kell hozni s hogy a rendőrvezető mondta, ehhez, t. i. az elfogatáshoz nincs joga. A pap szerint valami felsőbb bírónak, biztosnak nézték, aki mámorosnak látszott.

Lytár Mihály áll. isk. igazgató, Ujfalusi Mihály és Oleár Demeter hasonlókép a vádlott ártatlansága mellett, az ismeretlen vidéki ur basáskodásáról tanuskodnak, Ujfalussy és Oleár azt is hangsúlyozzák, hogy Bugelt kérték, ne tartóztassa le a tanítót, hisz 5 gyermeke van, de a hatalmas Bugel oda kiáltott a rendőrökre: vigyék, zárják el az én felelősségemre.

A bizonyítási eljárás befejeztével Dr. Hadzsi Koszta mondott érveken gazdag védőbeszédet, melyben a vád politikai hátterére való rövid utalással, vádlott jóhiszeműségét, kényszerűségét és ártatlanságát bizonyítva, felmentését kéri.

A kir. törvényszék a védő ügyvéd érvelése és a bizonyítási eljárás alapján felmentő ítéletet hozott, miben a vád képviselője Karácsonyi István kir. ügyész is megnyugodott.

HIREK.

A Dmke ujvidéki fiókjának agilis titkára, Dr. Piukovich Sándor kir. főgimn. tanár mult vasárnap Sajkásszentiván községben tartott vetített képekkel egybekapcsolt ismeretterjesztő előadást, még pedig Magyarország természeti szépségeiről. „A nagy gonddal kidolgozott előadást nagyszámú közönség hallgatta végig, mely sűrű tetszésnyilvánításokkal jutalmazta az előadó buzgó fáradozásait.

Az I. ujvidéki nőegylet ez évi közgyűlését e hó 27-én délutáni 4 órakor tartja a beltéri katolikus kör helyiségeiben.

A Dmke képviselőjében Dr. Piukovich Sándor titkár e hó 18-án a Zimony melletti cigányszigeten levő kikötőben, 19-én pedig Jndián a vasuti iskolában tart ismeretterjesztő előadást.

Apollo színház jótékony célra. Az ujvidéki Apollo színház ma vasárnap, d. e. 10 ó. jótékony célú előadást rendez, melynek jövedelme a helybeli nőegylet és a József herceg szanatórium javára fordítatik.

Kaszinói estély. Folyó hó 25-én az ujvidéki magyar Kaszinó saját helyiségeiben hangversenyyel egybekötött estélyt rendez, melyre tagjait ez uton is meghívja. Az estélyt megnyitó hangversenyen Máyer Józsefné urhölgy énekét Stern Hugó katonai karmestes ur zongorán kíséri és Dr. Ribiczey Kálmán ur hegedűn játszik Dr. Zoltán Sándorné urhölgy zongora kísérete mellett. A kaszinó vendégeket is szívesen lát. A kik külön meghívóra igényt tartanak, szíveskedjenek a Kaszinó vigalmi bizottságához fordulni.

Halálozás. Dr. Krno Milos ügyvédet súlyos vesztesség érte e hó 14-én, midőn édesatyja: Krno András nyug. ág. ev. lelkész életének 84-ik évében meghalt. Temetése e hó 16-án ment végbe nagyszámú közönség részvétele mellett.

Okirathamisító kovácmester. Az újvidéki kir. törvényszék Jozity Ráda 54 éves kovácmestert közokirathamisításért 3 havi fogházra ítélte. A vizsgálat során Jozity megszökött. A magas, őszhaju, kerekarcu kovácmestert a törvényszék nyomozza.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 10—17-ig bejelentett születések 22, még pedig 10 fiu, 12 leány; meghalt: 23.

Uj részvénytársaság. Az újvidéki szlovák egyesület m. szövetkezet 250.000 kor. alaptőkével (1250 db. 200 kor. részvény) részvénytársasággá alakult, még pedig „Szlovák bank részvénytársaság” cég alatt. Az igazgatóság tagjai: Dr. Krno Milos vezérigazgató, Dr. Mičatek Lajos aligazgató, Nota György, Vrbacky Pál és Kovács János.

Kimutatás az I. újvidéki szervezett szabómunkások és munkásnők febr. 5-i bálja alkalmából befolyt felülfizetésekről: Matkovits Béla főispán 10 k., Farkas Mór, Ipar és kereskedelmi Tpt. rt., Brunner Ede, Újvidéki Takarékpénztár, Altwirth Frigyes és fia, Szerb Matica 5—5 K., Balasits András, Scheinberger K., Hölczl S., Groszinger I., Müller Gy., Osztóits R., Előlegezési egyesület 4—4 K., Málcsics E., Lauterer J., Buchbinder M., Balogh J., Jovánovits Györgyné, Eliszék Fány, Dr. Stojakovits, Weisz Hermina 3—3 k., Schicht N., Neszler O., Szkicsák N., Weith H., ifj. Ofner M., N. N., Balog Dezső, Kron Ri., Steiner Gy., Jelenik W., Popovits Ly., Dr. Mičatek L., Csirics B., Klein és P., Eichner Sz., Branik szerk., Breszlauer M., Dietzgen J. fiai, Szerb püspökség, Luka Alexijevics, Schwarcz Test., Ernszt és Roth, N. N., Czoczek L., Dr. Wagner K., Szigmund J., Dr. Kemény S., Vig Vilmos, Weizer B., Miroszávyevits Testv., Milovánovits L., Winkle J., Holubek N., Rosenberg H., Stroh H., Mijits J., Dr. Lusztig N., Nota Gy., Königstädler Testv. Dr. Kubinyi K., Schaffer E. Mihájlovits F., Witz F., Dr. Fischer H., Breuer S., Manheim M., Szencz Gy., Weisz Á 2—2 k., Folveiter F. Dr. Gaál Ö. 1 k. 50 f., Dickmann J., Ritter F., Spiller F. ifj., Schmith R., Renner J., Müller Gy., Wachtl Gy., Stein M., Kott József, Weinfeld J., Lövy Zs., Kiss A., Dr. Tibor N., Schwarcz W., Kisztnér N., Czoczek Pál, Grünberger M., Ivosevits G., Kertész M., Maldacker M., Radonits M., Czitlich F., Stefanovits L., Ekkfeld Á., Klein Ö., Krausz S., Momirovits. P. W., Fischer S., Scherr F., Rosenblüt. 1—1 k. (Vége köv.)

Halálos végű széngázmérgezés. Petrovics Zorka 38 éves süket néma leány a Battyányi utca 3. szám alatt lakot; itt kereste őt fel ismételtén Schwager István 38 éves malommunkás, kivül viszonyt folytatott. Schwager mult szombat este is felkereste kedvesét és nála töltötte az éjt, mely reá végzetessé vált, amennyiben a hályhából kituduló széngáz úgy őt mint Petrovics Zorkát megölte. Az esetet csak péntek délután vették észre, mikor is a házbelleknek feltűnt, hogy Petrovics Zorkát már napok óta nem látták, miről a rendőrséget értesítették, mely behatolt a bezárt lakásba és ott talált rá a két feloszlásnak induló hullára.

Elfogott rablóbanda. Körülbelül 3 hete, hogy Ilics Szvetozár zsabylai vagyonos földbirtokos lakásába éjnek idején három ismeretlen ember betört. A zajra felriadt ember mellének szegezve gyilkos fegyvereiket, megmondták neki, hogy rabolni akarnak s ha szabadon hagyja őket „dolgozni”, nem bántják. A megriadt ember kényszerűségből hagyta őket dolgozni s végig kellett néznie, hogyan

emelik ki a sifonérből 1600 kor. pénzét. A rablók még a vállukon lógó tarisznyájukat is megtömték az asztalon vacsoráról megmardt szalonnával és kenyérrrel, majd azután jó éjt kívánva, nyomtalanul eltűntek. A kirabolt gazda másnap jelentést tett a járási csendőrsnek, mely azonnal nyomozni kezdett s csak 3 heti szorgos kutatás után jutott eredményre. Szremcsev Jován, Pacsnics Gyóko és Csetnik Jován kabolai parasztozhoz vezettek a nyomok, akik eleinte tagadtak, később pedig bevallották a bűnüket, még azt is, hogy eredetileg gyilkolni is akartak, de két társának tiltakozása folytán a harmadik is elállott a gyilkos terv végrehajtásától. A csendőrség még ezenfelül is további bűnesetek részességével gyanusítja a kabolai rablókat, akiket a kir. ügyészség fogházába szállítottak be.

B. Bodrog vármegye febr. 14-én tartott rendkívüli tvh. biz. közgyűlésén elhatározta, hogy báró Vojnits István orsz. képviselőnek, egykori vm. főispánnak v. b. t. tanácsossá történt kinevezetése alkalmából igaz ragaszkodása s őszinte örömeinek ad kifejezést, azt jegyzőkönyvileg megörökíti s erről küldöttségileg üdvözlő disziratban értesíti.

Uj ügyészi megbízott. Dr. Kovács Árpád titeli ügyvéd ügyészi megbízottá neveztetett ki az igazságügyminiszter által.

A szegedi kereskedelmi iparkamara e hó 23-án, jövő csütörtök d. u. 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tart.

A kutyák barátja. Érdekes nőt szállított a kórházba a szegedi rendőrség. Demeter Róza 56 éves virágáros leány az illető, akit az alsó Tiszaparton egy ólban találtak. Az ólnak nem volt sem ajtaja sem ablaka és hogy a hideget ne érezze, egész nap ágyában feküdt. Az öreg lánynak 12 kutyája volt volt, amelyeket éjjelre maga mellé fektetett s ha valakitől élelmet kapott, első sorban, kedvenc kutyáit etette meg. A rendőrség a kutyákat kiirtatta, az öreg különcöt pedig a mentőkkel a kórházba szállította.

A kalocsa-bácsi egyházmegye statisztikája. A kalocsai egyházmegye legújabb kimutatása szerint az egyházmegye területén van 127 anyaegyház és 3 helyi káplánság. A világi papság száma 291. Ezek közül 103 plébános, (négynek van adminisztratora), 28 adminisztrator, 3 helyi káplán, 94 káplán, 2 katonai lelkész, 18 hitoktató, különféle állásokban 15, nyugdíjasok és betegek 18, fölfüggesztett 3. Az egyházmegye területén kívül tartózkodik 15. A katolikus hívők száma 662,613, a nem katolikus keresztényeké 274,311, a zsidóké 27.130, felekezet nélküli 492. Az összlakosság száma 946,546. Férfiszerzetház van 6, melyben 142 szerzetes él, (57 jezsuita, 15 cisztercita, 47 franciskánus, 18 kármelita, 5 iskolatestvér.) Női szerzetház van 33, melyekben 560 szerzetesnő lakik. Templom és kápolna van összesen 246. A leányegyházak száma 242. Elemi iskola 160 helyen van az egyházmegye területén, ezek közül 146 helyen r. k. jellegű, 7 helyen állami. Római katolikus tanítói állás van összesen 681. Iskolába jár 52,484 gyermek, ismétlő iskolába 12,579.

Eldölt névpályázat. A forgalomba hozandó Városi Artézi Jódosviz elnevezését illetőleg egy helyes és közszájon forgó név megjelölése céljából nyílt pályázatot irt ki a fürdő igazgatósága, amelyre számtalan pályázat, 200-nál jóval több érkezett be, a melyek felett a legközelebbi napokban az e célra felkért juri fog dönteni. A viz forgalomba hozatala legkésőbbben március 15-én kezdetét fogja veuni.

Ha sulyt helyez egészségére, úgy legyen mindenkor a háztartásban egy üveg lyciform fertőtlenítő szer, mely ragályos betegségeknek, valamint irrigatorra nélkülözhetetlen. Ingyen és bérmentve küldjük meg bárkinek „Egészség és Fertőtlenítés” című érdekes könyvünket. Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpest.

Értesítés. Egy fiatal, törekvő és ambiciózus újvidéki iparosra kívánjuk a t. közönség figyelmét felhívni, aki szakismereteinek gyarapítása és tapasztalatok gyűjtése végett még tetemes anyagi áldozatokra is kész, hogy a hazai iparosok versenyképességének emeléséhez hozzájáruljon. Grünberger Mór uri szabó január havában külföldi tanulmányuton volt. Most hazaérkezett s Ferenc József-tér 1. sz. alatt levő műhelyét a legújabb követelményeknek megfelelően átalakította s azt próbaterelemmel is berendezte. Raktáron tartja a legmodernebb angol, valamint hazai szöveteket s úgy kitűnő szabással, mint a kivitel és feldolgozás divatos, szabatos voltával a legfokozottabb igényeket is megelégedésre kielégíteni képes. Ugy halljuk, hogy az uri közönség már is nagyszámu megrendeléseket tett a hazai és főleg helybeli iparosok jó nevét öregbiteni hivatott Grünberger-müsteremben.

Aurora. A modern művészi és irodalmi törekvéseknek új lapja indult meg Aurora címen Cserna Andor szerkesztésében. A havonként megjelenő folyóirat, mely arányos felosztásban egyenlő nagy teret szentel hasábjain nívós essaykben és objektív kritikákban az irodalom, művészet, színház és zene nagy birodalmainak, most megjelent első száma a modern magyar írók színe-javát szólaltatta meg és változatos tartalmánál, hangjának előkelő színvonalánál fogva méltán tarthat igényt a közönség érdeklődésére. Az első szám tartalma a következő: Az új magyar regény (Miklós Jenő). — Zenei kérdések (Kern Aurél). — Művészet és kultúra (Böloni György). — Késő (Balázs Béla novellája). — Sárarany, Móricz Zsigmond regénye. (Lengyel Menyhért). — A vad pap (Verhaeren versének fordítása Kosztolányi Dezsőtől). — Ujság és irodalom (Fóti Lajos). — Leányok beszélgetnek (Fodor Gyula). — Csoda (Szilágyi Géza költeménye). — Nipponizmus (Reffe Pál). — Rippl Rónai József (Rózsa Miklós). — Homonai Albert (Sebestyén József). — A főlapot terjedelmes szemle-rovat egészíti ki, melybe Bíró Lajos, Böloni György, Bánóczi László, Bálint Lajos, Erdély Jenő, Kuncz Aladár, Kósa Miklós és Cserna Andor irtak kritikákat az elmúlt hónap jelentősebb irodalmi és művészeti eseményeiről. A folyóirat művészi címlapját Mihály Lili rajzolta. Az Aurora előfizetési ára egész évre hét korona. Mutatványszámot a kiadóhivataltól (Budapest, V., Visegrádi-utca 3.) lehet kérni.

SALVATOR kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Ropható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárúhelyekben. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Tárlat. Czirják József győri festőművész ma vasárnap a Magyar Kaszinóban d. e. 10 órákor gyűjteményes kiállítást rendez.

Praktikus emberek. Kádárné be-bejár házas fiához a városba, ki ott szorgalmas munkából tartja el családját. Kádárné mint afféle takarékos vidéki asszony meg nem állja, hogy menyének egybe-másba bele ne szóljon. „Attól félek” — mondja egyszer — „hogy sokat használtak fel. A húsdragaság és a nehéz megélhetés dacára mindig húsvéves van az asztalotokon”. — „Soh' se féljen ipam-asszony” — válaszol nevetve a menyecske — „az a fő, hogy az ember értse a módját. Azzal, hogy Maggi készítményeit használom, melyek ma is csak oly olcsók, mint azelőtt voltak, képes vagyok mindenkor jó és egészséges étkeket tálalni s emellett még pénzt, időt és munkát takarítok”. — „Bizony édes szülém” — vág közbe a kis Imre — „nézze csak meg a takarékkönyvem: nincsen hónap, hogy ne tennék félre!”

Szülők öröme, ha a csecsemő kitünően fejlődik. Gyakran zavarok állanak be a gyermek fejlődése körül, amelyek rendszerint az emésztés hiányosságával vannak összekötve. Ilyenkor a szülők ne tegyenek mást, csak a világhírű „PHOSPHATINE FALLIÉRES”-rel táplálják a gyereket és a jó hatás el nem maradhat. A Phosphatine Fallières a gyermek-tápszerek fejedelme, amely tartalmazza mindazon nélkülözhetetlen anyagokat, melyek az anyatejben feltalálhatók. Szülők százezrei áldják ezt a gyermek-tápszert.

Kellemes meglepetés. Minden Jacobi-féle ANTINICOTIN cigarettafüvegy fadoboz igen érdekes Röntgen-képeket tartalmaz. Utána-tóktól óvakodjunk és csakis a „Jacobi”-jelzéssel fogadjuk el a világhírű ANTINICOTIN hüvelyeket.

Az ügyvédi gyakorlat. Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak Dr. Dobó jogisemináriumhoz (Kolozsvárt, Bolya-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönözi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készít elő. A „Jogi vizsgák letétele a most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

Este tyuhaj, reggel jaj

volt nékem, mielőtt Fáy valódi sodeni ásványpasztilláját használni kezdtem. Most már sem a dohányzás, sem az ivás nem árt, nem szenvedek, mint azelőtt, kellemetlen elnyálkásodásban s reggel nagyon jól érzem magamat. És mindezt annak köszönhetem, hogy este is, reggel is beveszek néhány Fáy-fele valódi sodenit. Egy doboz hosszú időre elegendő s ára csak 1 korona 25 fillér.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére W Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, V/I Grosse Neugasse 27.

Felolós szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos: az újságot kiadó és 48-as párt

Megvételre kerestetik

egy jó menő vendéglő házzal jó forgalmas helyen. — Ajánlatok kéretnek „vendéglő” jelige alatt a kiadóban.

Világhírű magánjáró és vontatható benzinkomobílok és cséplőgépek.

Hegyes vidéken is kitünően beváltak. A legmegbízhatóbb és legbiztosab üzem, csekély benzinfogyasztás, egyszerű szerkezet. Szívógáztelepeink világhírűek. **Schwed nyersolajmotorok.**

Magánjáró és vontatható fafüreszelők és kötőrők.

Teljes malomberendezések.
Gőz és járgányos
Cséplő készletek.
KELLNER és SCHANZER
Budapest, V. Aulich-utca 2 sz.
Ügynökök, közvetítők díjaztatnak.

Kiadó

a Rákóczi Ferenc-ut 13. számú ujonnan épülő házban 1911. évi május hó 1-ére a második emeleten egy 6 szobás és egy 4 szobás lakás az összes mellékhelyiségekkel, a legnagyobb igényű kényelemmel berendezve, továbbá 2 nagyobb és 2 kisebb igen szép tágas üzlethelyiség.

Bővebb felvilágosítással szolgál a háztulajdonosa

Schwarz Lipót

Schwarz cég irodájában Hal-tér 21

Igen kedvező házeladás.

A város központjában egy ujonnan épült ház, mely még 5 évig adómentes és havi 160 kor. házbért hoz, másféle való elfoglaltság miatt igen kedvező feltételek mellett azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Jenőherceg-utca 17. szám alatt.

Dühöng

a száj- és körömfájás keresztül-kasul az országban, ezerszámra pusztítja az amugy is megfogyott állományt és növeli a gazda gondjait! A közönség pedig szenved és panaszkodik, mert kevés a hus, kevés a tej és ami van, az mérgező. És még rosszabb is lesz a helyzet, ha a gazdák nem gondoskodnak idejekorán az istállók fertőtlenítéséről, mert csakis alapos, megbízható fertőtlenítéssel lehet a vész további elterjedését megakadályozni.

Az istállók fertőtlenítése a legegyszerűbb dolog a világon és felette olcsón keresztül-vihető.

3 kilo nyers-lysoformot oldjunk fel 100 liter lágy vízben és ezzel az oldattal mossuk le az istállók összes felszereléseit, tárgyait és alkatrészeit, ugyanilyen oldattal öblítsük le a tejesedényeket, akár fából, akár bádógból készültek azok, suroltassuk le a bódónöket, sajtos deszkákat, állványokat, asztalokat stb. — Meszeltessük ki az istállókat sürgősen és használjunk a méztejhez 3% nyers-lysoform-oldatot. Pamacsoltassuk az állatok száját 1%-os lysoform-oldattal és kezeljessük a körömhasadékat 2%-os oldattal.

A nyers-lysoform az összes létező fertőtlenítő-szerek között a legmegbízhatóbb, igen kiadós, tehát olcsó: azonkívül nem mérgező s így a legegyszerűbb embernek is bátran kezébe adható. Végül igen fontos, hogy nincsen szaga s így használatban sokkal kellemesebb mint a förtelmes szagú betegségre emlékeztető carbol vagy creolin.

Nemcsak a fertőzött, hanem az egészséges istállók is fertőtlenítessenek, mert csakis így óvhatják meg istállójukat a betegség behurcolásától.

Aki egyszer kísérletet tett a nyers-lysoformmal, az állandóan fogja használni.

Kérdezze meg az állatorvost!!

A nyers-lysoform árai:

2½ kg-os kanna 6.— k. 10 kg-os kanna 20.— k. 4½ „ „ 10.— „ 25 „ 47.—
ingyen csomagolással, Budapestén szállítva utánvétellel.

A lysoform és a nyers-lysoform kapható mindegyik gyógyszertárban és drogériában az egész országban.

Állati célokra elégséges a nyers-lysoform is, emberi célokra a drágább, tiszta lysoform használandó.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

„M-i-i-t? — Papa megegedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvegy fadobozban!”

Vigázzon! Csakis a „Jacobi”-jelzéssel valódi Minden fadoboz érdekes Röntgen-képeket tartalmaz.

100 darab
Névjegy
1.60 fillér.

BARTH DOMONKOS
könyvkötő és dobozkészítő
Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mo- a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobin zok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállíttatnak és olcsó árban számittatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmámba vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

Teljes tisztelettel
12—52
BARTH DOMONKOS.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részlet- fizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

HECHT Bankház Részvénytársaság, Budapest.
Ferencziek tere 6.

Házeldadás.

A Petőfi-utca 55. sz. ujonan épült lakóház villamosvilágítással berendezve, csatornázva, alkalmas lakással, üzlethelyiséggel és mellék- helyiségekkel együtt, kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebbet **CANDIBÓ J.**

Eredeti szerémi hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé

hordókban és palackokban,
5 litertől feljebb a házhoz is szállítva.

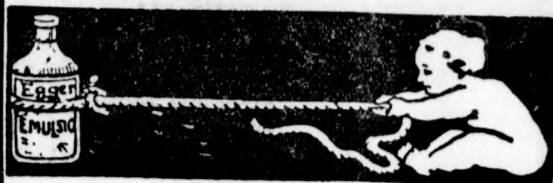
Kész új hordók forrázva
állandóan raktáron vannak.

Wachtl Imre kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.
(saját házában).

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi.

Minden szülő adjon hideg időszakokban gyermekeinek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csont- képződést, fejleszti és táplálja. Hatásos el- lenszere a köhögésnek, gyomorrenyeségnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hirneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamáj- olaj preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek. Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban. Póstan 3 üveget bérmentve 6 kor.-ért a pénz előzetes beküldése után vagy utánvétellel küld. „Nádor gyógyszerár,” Budapest, VI. Váci- körut 17.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Vasember c. palotában levő

**„Gambrinus”
Söresarnok és vendéglő**

f. február hó 1-én átvettem s naponta kitünő friss kőbányai sört és tiszta szerémi bo- rokat fogok mérni. Azonkívül jó konyháro is gondoskodtam.

Perlits Alexander világhírű tamburások naponta játszanak.

Szolid és pontos kiszolgálás. Szives párt- fogást kér mély tisztelettel

Petrovits Vazul
vendéglős.

BERGER RIZZI gépirói, könyvvit-
teli és gyorsírói

□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□
mely minden hó 1-én és 15-én kezdi az illető tanfo- lyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legujabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyors- írásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvittel 12 kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz

**Kathreiner-féle
Kneipp -
maláta kávé**

utólérhetetlen
előnyei folytán
naponta milliók
isszák. Egyedül
igazi családi
kávé! Olcsó és
egészséges.

Többszörös kitüntetésben részesült
szenzációs csodaháziszer

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN

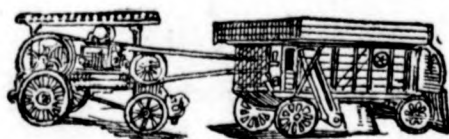
mely városunk piacán is megjelent. — Ez a háziszer hatásában és erőalkotásá- ban felülmulhatatlan háziszer gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá, minden meghülés okozta bajok, mint rheuma köszvény, csusz, ischiás, izületilob, zsámbában szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájdalmának megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszer.

Kapható városunkban a következő cégeknel: Grossinger János és Vuics János gyógyszeré- részeknel, Klein Oszkár duogeriájában, Wagner Testvérek, Stefanovits L. fiai, Nenadovits W., Stojkovits J. István, Brodsky A. Rosenblüth Samuel, Petrovits P. György kereskedőknél és végül Dragincics Koszta ügynökségében 1.20. 2.— és 2.50 K-as üvegekben. Készítik Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.

Budapest, II., Fő-utca 77.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

A Monarchia legelőkelőbb gyára. Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-út 14.

Teljes

**cséplőgarnitúrák és
malomberendezések**

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leggazdaságosabban és legmegbízha- tóbban működnek.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel

Motor

Szivógázmotorjaink, valamint Die- sel- rendszerű nyersolajmotorjaink üzemkölt- sége óránként cca 1-1½ fillér.
és lóerőnként

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Teljes transzmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Költségvetés-, árajánlat- és mérnöklátogatással di- jmentesen szolgálunk.

Gyorsanfutó „IDEAL”

KERETFÜRÉSZEK

fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

SZIVATTYUK

gőz-, transzmissió-, villany- vagy motor- üzemre bármely vizellátási és ipari célra.

A gyomor egészségének fentartása

főleg az emésztés szabályozásán, előmozdításán és a kellemetlen székrekedés távoltartásán alapszik. A legjobb válogatott és hatásos gyógyfüvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszser, mely a mértékletlenség, meghűlés és székrekedés következményeit pld. a puffogást, a tulságos savképződést és a görcsös fájdalmakat enyhíti és megszünteti: **Dr. ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER** gyógytárából Prága.

FIGYELMEZTETÉS!

A csomagolás minden részén rajta van a törvényes védjegy

Főraktár:

B. Fragner cs. és kir. udvari szállító

„Zum schwarzen Adler“ PRAG, Kleinseite 203, (a Nerudgasse sarkán)

Postai szállítás uaponkint

1 egész üveg 2 K., 1/2 üveg 1 K. 1 K. 50 f. előzetes beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K. 80 f. egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg, 8 K., 4 nagy üveg, 22 K. ellenében 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógy-szertáraiban.

Meghívó.

Az I. okéri takaré- és segélyszövetkezet az 1911. évi február hó 26-án d. u. 2 órakor tartja meg az ev. iskola középső termében XVIII. évi rendes közgyűlését, melyre a t. c. tagok ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat: 1.) A közgyűlési elnök és két hitelesítő tag megválasztása. 2.) Igazgatósági és felügyelő bizottsági évi jelentés. 3.) A zárszámadás előterjesztése és jóváhagyása s a felmentvény megadása. 4.) A felügyelő bizottság megválasztása. 5.) Határozathozatal az V. évtársulat kifizetési módozatáról. 6.) Indítványok.

Kelt Okéren, 1911. febr. hó.

Az igazgatóság.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlaskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógy-szertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógy-szerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógy-szertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Évről-évre gyarapodó vevőkörrünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelővel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, Kávészükségletét legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél UJVIDÉKEN szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

32—50.

Báli meghívókat

készít gyönyörű kiállításban Friedmann Sándor nyomdája.

Eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelések részére.

A magán járó eredeti „OTTO“

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.
Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Zikmund és Tsa Gépgyára vas- s Lágvasöntődéje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágvasöntvényeket saját és beküldött minták után továbbá transmissiókat és szíjkerekeket, gőzkazánokat és vitzartányokat. E szakmába vágó javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

Nyomatott Friedmann Sándor mintázatában Ujvidék